

อัลกอริทึมและผังงาน
(Algorithm and Flowchart)

อัลกอริทึมและผังงาน

กระบวนการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัญหา
2. ออกแบบวิธีการแก้ปัญหา
3. เขียนโปรแกรม
4. ทดสอบและแก้ไขโปรแกรม
5. จัดทำเอกสารประกอบ
6. บำรุงรักษาโปรแกรม

ความหมายอัลกอริทึม

อัลกอริทึม (Algorithm) เป็นส่วนหนึ่งในขั้นตอนการพัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เพื่อให้คอมพิวเตอร์ทำงานตามที่ต้องการหรือแก้ปัญหาใด ๆ ประกอบด้วยชุดของขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจนและเกิดจากแนวคิดอย่างมีระบบ เพื่อนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ

ลักษณะของอัลกอริทึมที่ดี

1. มีความถูกต้องแม่นยำ
2. แต่ละขั้นตอนในอัลกอริทึมเขียนให้เข้าใจง่าย
3. ควรมีการออกแบบอัลกอริทึมให้มีระดับชั้น โดยประกอบ
ขั้นตอนการทำงานหลัก ในแต่ละขั้นตอนสามารถแตกเป็น
ขั้นตอนย่อย ๆ

ความรู้พื้นฐานสำหรับการเขียนอัลกอริทึม

1. ด้านหน่วยความจำ

ตัวอย่างการกำหนดค่าให้กับตัวแปร

ตัวอย่าง	ความหมาย
$Price = 100$	ตัวแปร Price อ้างอิงถึงข้อมูล 100 ที่เก็บไว้ในหน่วยความจำ
$Vat = Price * 0.07$	ตัวแปร Vat อ้างอิงถึงผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณค่าที่เก็บไว้ในตัวแปร Price คูณด้วย 0.07 เพราะฉะนั้นตัวแปร Vat จึงอ้างอิงถึงข้อมูล 7.00 (เกิดจาก $100 * 0.07$)
$N = 10$	ตัวแปร N อ้างอิงถึงข้อมูล 10 ที่เก็บไว้ในหน่วยความจำ
$N = N + 1$	ตัวแปร N อ้างอิงถึงผลลัพธ์ที่ได้จากการคำนวณค่าที่เก็บไว้ในตัวแปร N บวกด้วย 1 เพราะฉะนั้นตัวแปร N จึงอ้างอิงถึงข้อมูล 11 (เกิดจาก $10 + 1$)

ความรู้พื้นฐานสำหรับการเขียนอัลกอริทึม

2. ด้านการคำนวณ

ลำดับความสำคัญของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายการคำนวณ

ลำดับความสำคัญ	สัญลักษณ์หรือเครื่องหมาย	ความหมาย
1	()	วงเล็บ สำหรับจัดกลุ่มการคำนวณ
2	*	คูณ
	/	หาร
3	+	บวก
	-	ลบ

ตาราง 3 ตัวอย่างวิธีการคำนวณด้วยคอมพิวเตอร์ กำหนดให้ $X = 10$ และ $Y = 5$

คำสั่ง	ลำดับการทำงาน	ผลลัพธ์
$Z = (X + Y) * 2$ **ทำในวงเล็บก่อน	$(X + Y)$	15
	$(X + Y) * 2$	30
$Z = X + Y * 2$ **เครื่องหมาย * มีลำดับความสำคัญสูงกว่า เครื่องหมาย +	$Y * 2$	10
	$X + Y * 2$	20
$Z = X / 2 * Y$ **เครื่องหมาย / มีลำดับความสำคัญเท่ากับ เครื่องหมาย * จึงทำจากซ้ายไปขวา	$X / 2$	5
	$X / 2 * Y$	25

3. ด้านการเปรียบเทียบ

ตาราง 4 ลำดับความสำคัญของสัญลักษณ์หรือเครื่องหมายเปรียบเทียบ

ลำดับความสำคัญ	สัญลักษณ์หรือเครื่องหมาย	ความหมาย
1	( )	วงเล็บ สำหรับจัดกลุ่มการคำนวณ
2	<	น้อยกว่า
	<=	น้อยกว่าหรือเท่ากับ
	>	มากกว่า
	>=	มากกว่าหรือเท่ากับ
3	= หรือ ==	เท่ากับ
	<> หรือ !=	ไม่เท่ากับ
4	and หรือ &&	และ
5	or หรือ	หรือ

หมายเหตุ การคำนวณจะทำจากลำดับความสำคัญสูงกว่าก่อน ส่วนกรณีที่มีลำดับความสำคัญเท่ากันก็จะคำนวณจากซ้ายไปขวา

ตาราง 5 การหาผลลัพธ์ทางตรรกะของสัญลักษณ์ and และ or

A	B	A and B	A or B
จริง	จริง	จริง	จริง
จริง	เท็จ	เท็จ	จริง
เท็จ	จริง	เท็จ	จริง
เท็จ	เท็จ	เท็จ	เท็จ

ตาราง 6 ตัวอย่างการหาผลลัพธ์ทางตรรกะ กำหนดให้ $X = 10$ และ $Y = 5$

คำสั่ง	ลำดับการทำงาน	ผลลัพธ์
$X > 9$	$X > 9$	จริง
$X = Y$	$X = Y$	เท็จ
$(X < 8)$ and $(Y \geq 3)$	$(X < 8)$	เท็จ
	$(Y \geq 3)$	จริง
	$(X < 8)$ and $(Y \geq 3)$	เท็จ
$(X < 3)$ or $(X > 20)$ and $(Y < 7)$	$(X < 3)$	จริง
	$(X > 20)$	เท็จ
	$(Y < 7)$	จริง
	$(X > 20)$ and $(Y < 7)$	เท็จ
	$(X < 3)$ or $(X > 20)$ and $(Y < 7)$	จริง

**เครื่องหมาย and มีลำดับ

ความสำคัญสูงกว่าเครื่องหมาย or

วิธีการเขียนอัลกอริทึม

1. การเขียนรหัสจำลอง (Pseudo Code)
2. การเขียนผังงาน (Flowchart)

การเขียนรหัสจำลอง

คือ คำสั่งหรือสัญลักษณ์ที่นิยมใช้ในการเขียนรหัสจำลอง โดยใช้ข้อความเป็นประโยคภาษาอังกฤษง่าย ๆ อธิบายแทน ซึ่งประกอบด้วยคำสั่งต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกับภาษาคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการเขียนโปรแกรมจริง ๆ เช่น begin..end, if..else, do.. while, For, read, print เป็นต้น

ตัวอย่าง 1 กำหนดให้มีการรับข้อมูลคะแนนเก็บ คะแนนสอบ
กลางภาค และคะแนนสอบปลายภาค แล้วแสดงเกรดที่ได้ โดยมี
เกณฑ์ในการคิดเกรดดังนี้

คะแนนรวม 0 – 49   เกรด F

คะแนนรวม 50 – 59   เกรด D

คะแนนรวม 60 – 69   เกรด C

คะแนนรวม 70 – 79   เกรด B

คะแนนรวม 80 ขึ้นไป   เกรด A

กำหนดตัวแปร

collect = คะแนนเก็บ

mid = คะแนนสอบกลางภาค

final = คะแนนสอบปลายภาค

total = คะแนนรวม

grade = เกรดที่ได้

รหัสจำลอง

Algorithm Calculate Grade

Begin

read collect, mid, final

total = collect + mid + final

if total between 0 to 49 then

    grade = "F"

else if total between 50 to 59 then

    grade = "D"

else if total between 60 to 69 then

    grade = "C"

else if total between 70 to 79 then

    grade = "B"

else grade = "A"

print grade

End

ตัวอย่าง 2 กำหนดให้มีการรับข้อมูลเลขจำนวนเต็มบวก โดยกำหนดให้ป้อนข้อมูลได้เรื่อยๆ จนกว่าจะป้อนข้อมูลที่มีค่าเท่ากับ 0 จึงสิ้นสุดการป้อนข้อมูล แล้วแสดงผลรวมของเลขทั้งหมดที่ป้อน

กำหนดตัวแปร

number = เลขจำนวนเต็ม

sum = ผลรวมของเลขที่ป้อน

รหัสจำลอง

Algorithm Summation

Begin

sum = 0

do

    read number

    sum = sum + number

while number not equal to 0

print sum

End

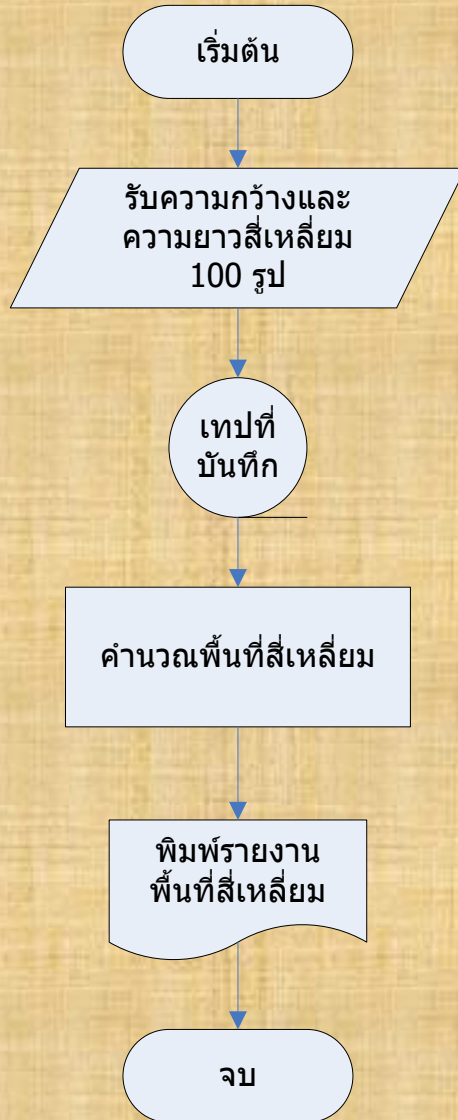
การเขียนผังงาน

ผังงาน (Flowchart) คือแผนภาพหรือสัญลักษณ์ที่ใช้แสดงลำดับหรือขั้นตอนในการแก้ปัญหาโปรแกรม เพื่อบอกลักษณะการทำงานในขั้นตอนต่าง ๆ โดยมีการเชื่อมโยงด้วยลูกศร

ประเภทของผังงาน

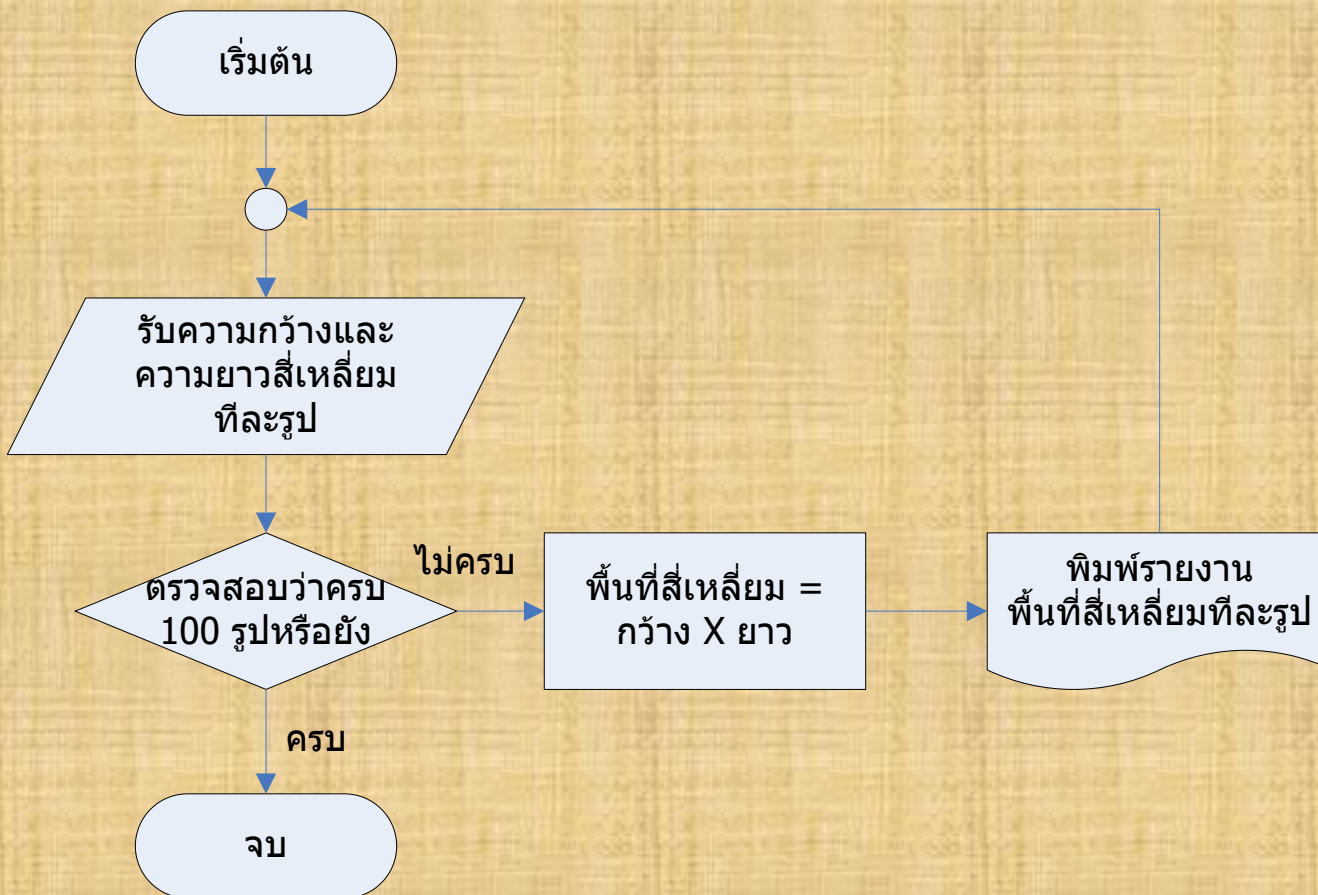
1. ผังงานระบบ (System Flowchart)
2. ผังงานโปรแกรม (Program Flowchart)

ตัวอย่างผังงานระบบ (System Flowchart)

ผังงานระบบของการคำนวณพื้นที่สี่เหลี่ยม 100 รูป

ตัวอย่างผังงาน โปรแกรม (Program Flowchart)

ผังงานโปรแกรมของการคำนวณพื้นที่สี่เหลี่ยม 100 รูป

ประโยชน์ของผังงาน

1. สามารถเรียนรู้และทำความเข้าใจโปรแกรมได้ง่าย
2. สื่อความหมายด้วยภาพทำให้ง่าย และสะดวกต่อการพิจารณาลำดับขั้นตอนในการทำงาน
3. ตรวจสอบความถูกต้องของลำดับขั้นตอนในการทำงานในโปรแกรม
4. ทำให้เกิดความสะดวก รวดเร็วในการทำงาน
5. สะดวกในการปรับปรุงแก้ไขก่อนการแก้ไขโปรแกรม

ข้อจำกัดของผังงาน

1. เป็นการสื่อความหมายบุคคลต่อบุคคลเท่านั้น
2. ไม่สามารถทราบได้ว่าขั้นตอนใดมีความสำคัญมากกว่ากัน
3. อาจเป็นการสิ้นเปลือง เพราะต้องใช้วัสดุอื่น ๆ ประกอบในการเขียน
4. ผังงานจะมีขนาดใหญ่ ถ้าโปรแกรมที่พัฒนาเป็นงานขนาดใหญ่
5. ผังงานบอกขั้นตอนการทำงาน แต่ไม่ได้ระบุว่าทำไมต้องเป็นเช่นนั้น

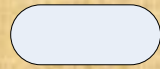
ข้อจำกัดของผังงาน

1. เป็นการสื่อความหมายบุคคลต่อบุคคลเท่านั้น
2. ไม่สามารถว่าขั้นตอนใดมีความสำคัญมากกว่ากัน
3. อาจเป็นการสิ้นเปลือง เพราะต้องใช้วัสดุอื่น ๆ ประกอบในการเขียน
4. ผังงานบอกขั้นตอนการทำงาน แต่ไม่ได้ระบุว่าทำไมต้องเป็นเช่นนั้น

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนผังงาน

โดยใช้สัญลักษณ์ของ American National Standard Institute (ANSI)
และ International Standard Organization (ISO) กำหนดดังนี้

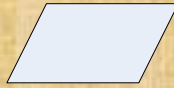
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเขียนผังงาน

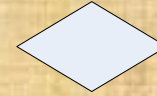
จุดเริ่มต้น/สิ้นสุด

การประมวลผล/
การกำหนดค่า

การรับข้อมูล/แสดงผลลัพธ์
โดยไม่ระบุสื่อที่ใช้

การตัดสินใจ

การรับข้อมูล/แสดงผลลัพธ์
โดยไม่ระบุสื่อที่ใช้

การรับข้อมูล/แสดงผลลัพธ์
โดยใช้บัตรเจาะรู

จุดต่อเนื่อง
ในหน้าเดียวกัน

การรับข้อมูล/แสดงผลลัพธ์
โดยใช้เทปกระดาษ

จุดต่อเนื่อง
ที่อยู่คนละหน้า

การรับข้อมูล/แสดงผลลัพธ์
โดยใช้เทปแม่เหล็ก

โปรแกรมย่อย

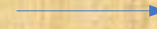

การรับข้อมูล/แสดงผลลัพธ์
โดยใช้จานแม่เหล็ก

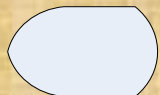
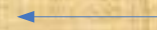
คำอธิบายเพิ่มเติม/
หมายเหตุ

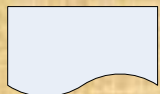
การรับข้อมูลทางแป้นพิมพ์

เส้นแสดงทิศทางของข้อมูล

การแสดงผลลัพธ์
ทางจอภาพ

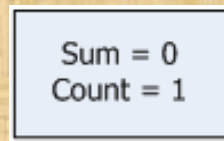
การแสดงผลลัพธ์
ทางเครื่องพิมพ์

หลักเกณฑ์ในการเขียนผังงาน

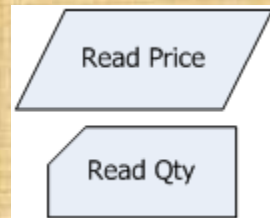
1. จุดเริ่มต้น/สิ้นสุด

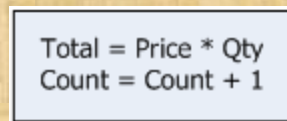
2. การกำหนดค่าเริ่มต้น (Initialize)

3. การรับข้อมูล (Input)

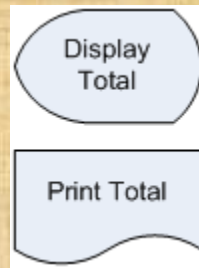

4. การประมวลผล (Process)

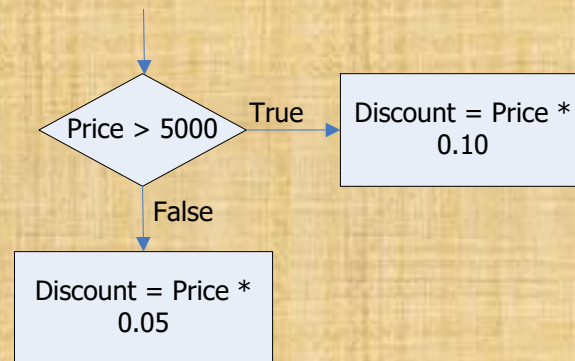

หลักเกณฑ์ในการเขียนผังงาน

5. การแสดงผลลัพธ์ (Output)

6. การทดสอบ (Testing)

หลักเกณฑ์การใช้สัญลักษณ์และทิศทางของผังงาน

1. เริ่มจากส่วนบนของกระดาษมายังส่วนล่าง และจากทางซ้ายมือไปขวามือของหน้ากระดาษ
2. ใช้รูปแบบตามมาตรฐานที่กำหนด
3. ทิศทางของผังงานควรเป็นไปอย่างมีระบบ
4. ควรเขียนคำอธิบายภายในสัญลักษณ์เพียงสั้น ๆ เข้าใจง่าย
5. มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด และมีชื่อของผังงาน

การเขียนผังงาน โปรแกรมคำนวณราคาสินค้าของพนักงานขาย

กำหนดให้รับข้อมูลสินค้าไม่จำกัด โดยให้รับราคาเป็น 0 หากป้อน

ข้อมูลครบแล้ว

กำหนดตัวแปร

Price = ราคาสินค้า

Qty = จำนวนที่ซื้อ

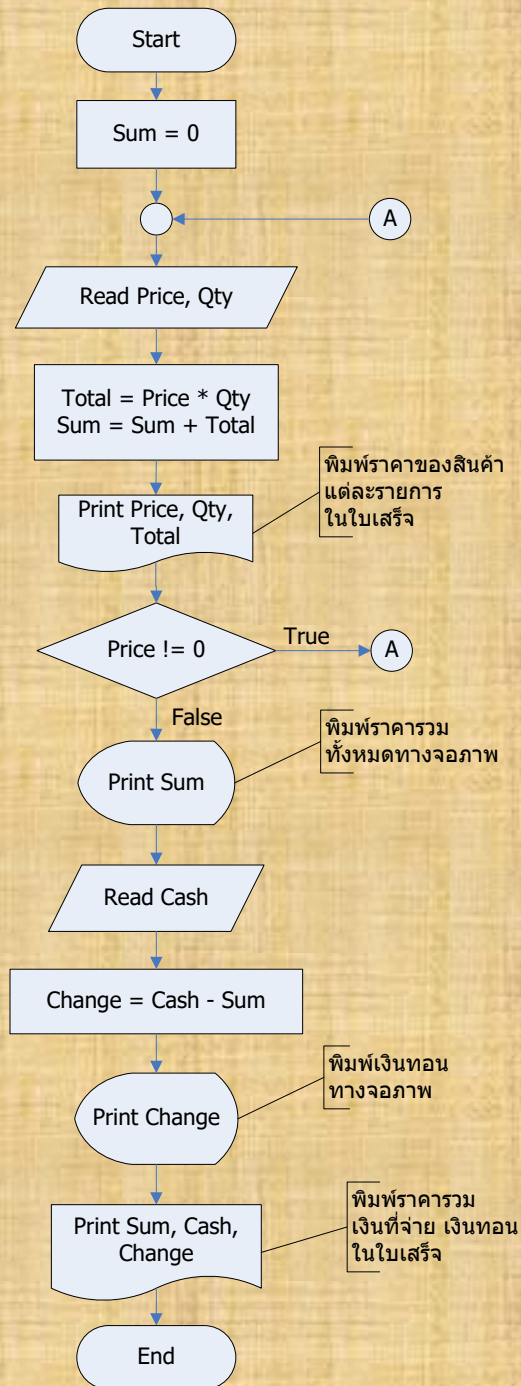
Total = ราคารวมสินค้าแต่ละรายการ

Sum = ราคารวมสินค้าทั้งหมด

Cash = จำนวนเงินที่รับมา

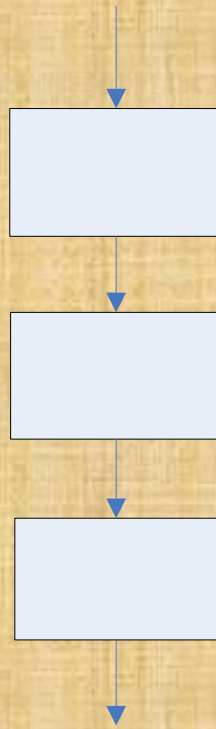
Change = เงินทอน

ผังงาน

โครงสร้างของผังงาน

1. โครงสร้างแบบลำดับ (Sequential Structure)

โครงสร้างแบบลำดับ

ตัวอย่าง กำหนดให้มีการรับข้อมูลเป็นความกว้างและความยาวของสี่เหลี่ยมผืนผ้า แล้วคำนวณพื้นที่พร้อมทั้งแสดงผลลัพธ์

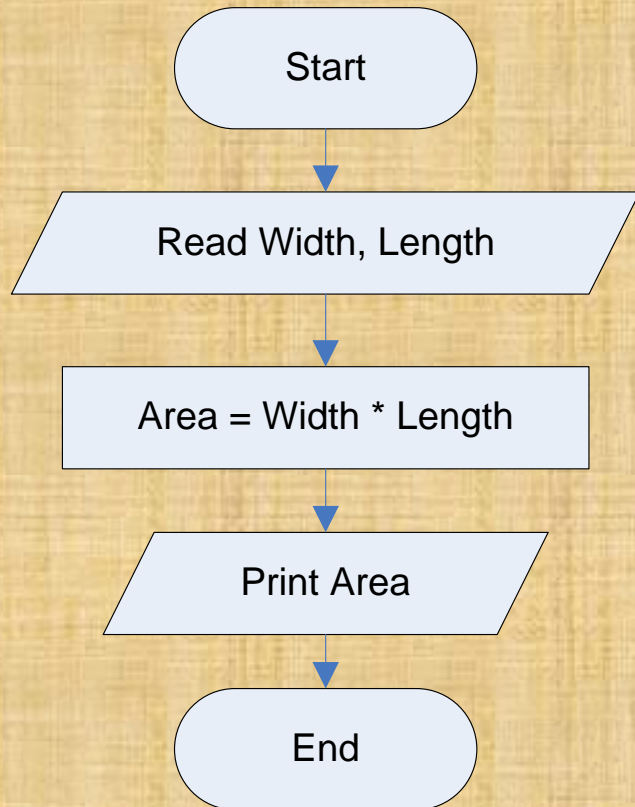
กำหนดตัวแปร

Width = ความกว้าง

Length = ความยาว

Area = พื้นที่

ผังงาน

อธิบายขั้นตอนการทำงาน

1. รับข้อมูล Width และ Length
2. คำนวณ $Area = Width * Length$
3. แสดงผลลัพธ์ Area

ผังงานการคำนวณพื้นที่สี่เหลี่ยมผืนผ้า

ตัวอย่าง กำหนดให้มีการรับค่ารัศมีของวงกลม แล้วแสดงผลลัพธ์เป็นพื้นที่ที่คำนวณได้

กำหนดตัวแปร

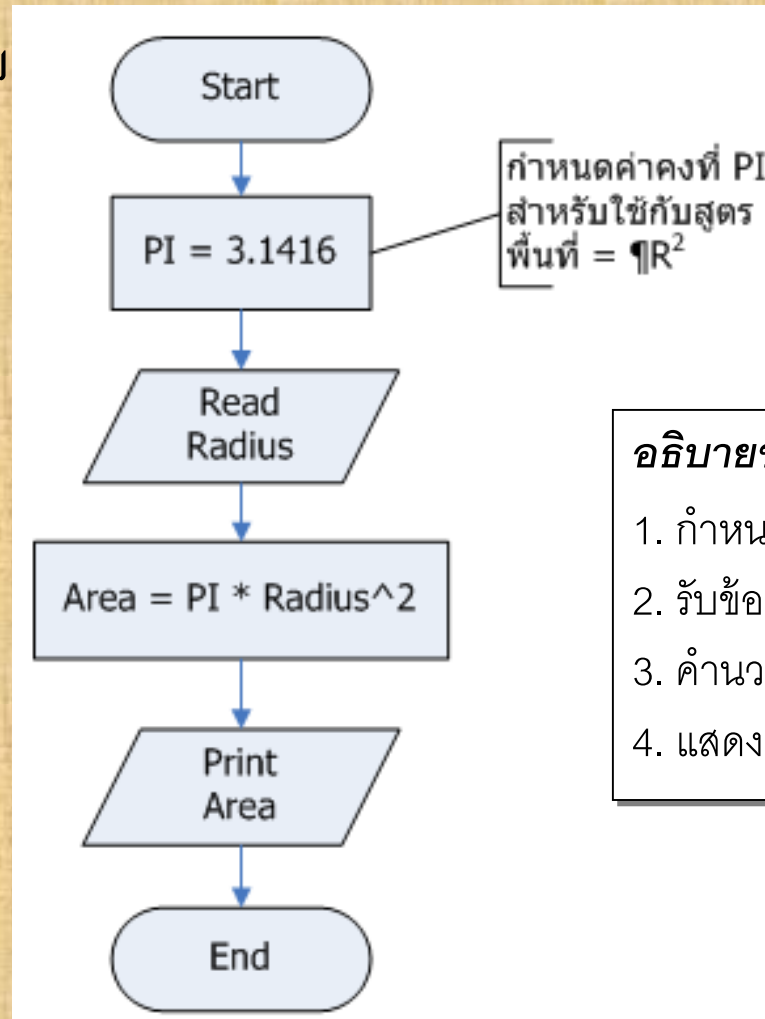
Radius = รัศมีวงกลม

Area = พื้นที่วงกลม

กำหนดค่าคงที่

PI = 3.1416

ผังงาน

- อธิบายขั้นตอนการทำงาน**
1. กำหนดค่าคงที่ PI = 3.1416
  2. รับข้อมูล Radius
  3. คำนวณ Area = PI * Radius²
  4. แสดงผลลัพธ์ Area

ผังงานการคำนวณพื้นที่วงกลม

ตัวอย่าง กำหนดให้มีการรับข้อมูลเป็นราคาสินค้า แล้วคำนวณราคาสุทธิหลังจากคิดภาษีมูลค่าเพิ่ม 7 % จากนั้นให้มีการรับข้อมูลเป็นจำนวนเงินที่จ่ายแล้วคำนวณเงินทอน พร้อมทั้งแสดงผลลัพธ์

กำหนดตัวแปร

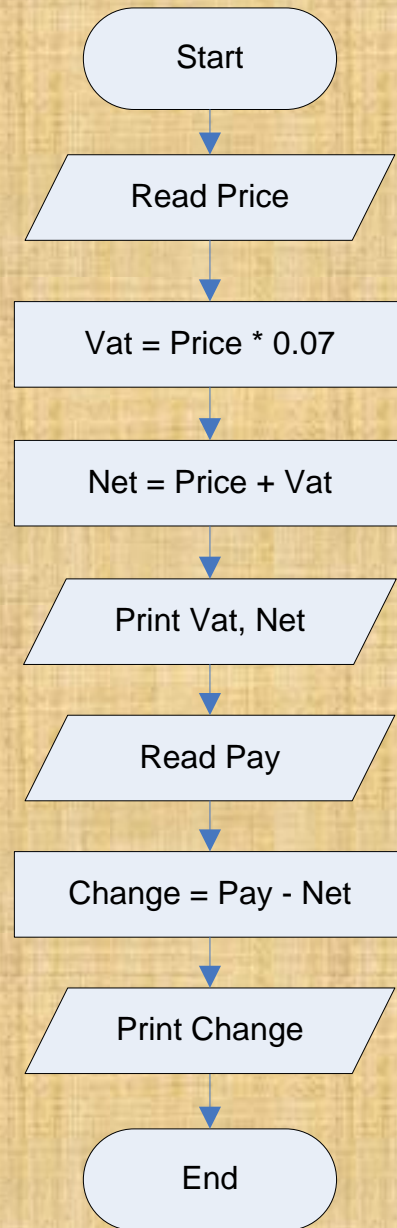
Price = ราคาสินค้า

Vat = ภาษีมูลค่าเพิ่ม   Net = ราคาสุทธิหลังคิดภาษีมูลค่าเพิ่ม

Pay = จำนวนเงินที่จ่าย

Change = เงินทอน

ผังงาน

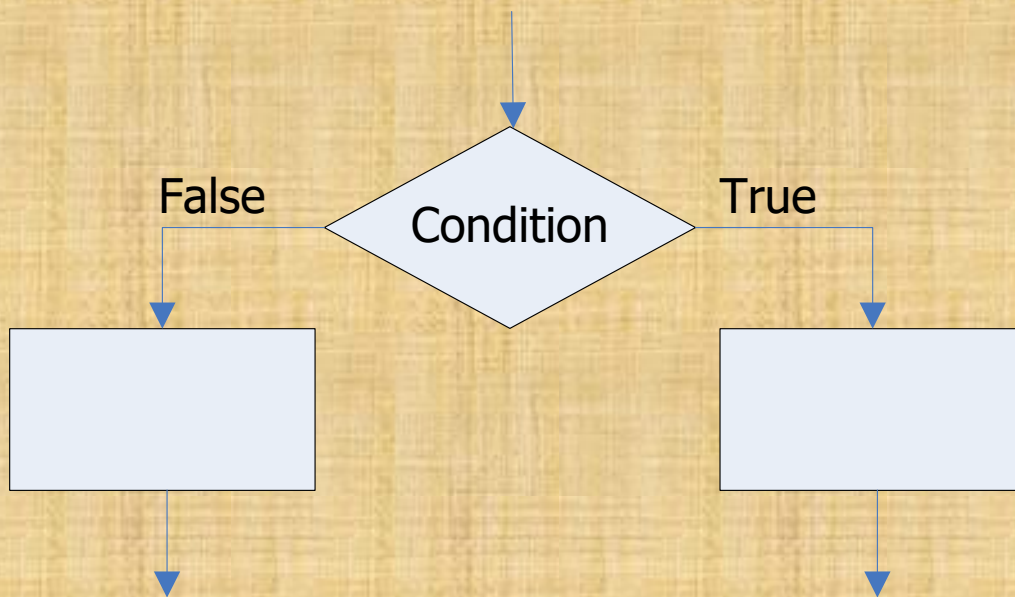
อธิบายขั้นตอนการทำงาน

1. รับข้อมูล Price
2. คำนวณ $Vat = Price * 0.07$
3. คำนวณ $Net = Price + Vat$
4. แสดงผลลัพธ์ Vat และ Net
5. รับข้อมูล Pay
6. คำนวณ $Change = Pay - Net$
7. แสดงผลลัพธ์ Change

ผังงานการคำนวณราคาสินค้าและเงินทอน

โครงสร้างของผังงาน

2. โครงสร้างแบบทางเลือก (Selection Structure)

โครงสร้างแบบทางเลือก

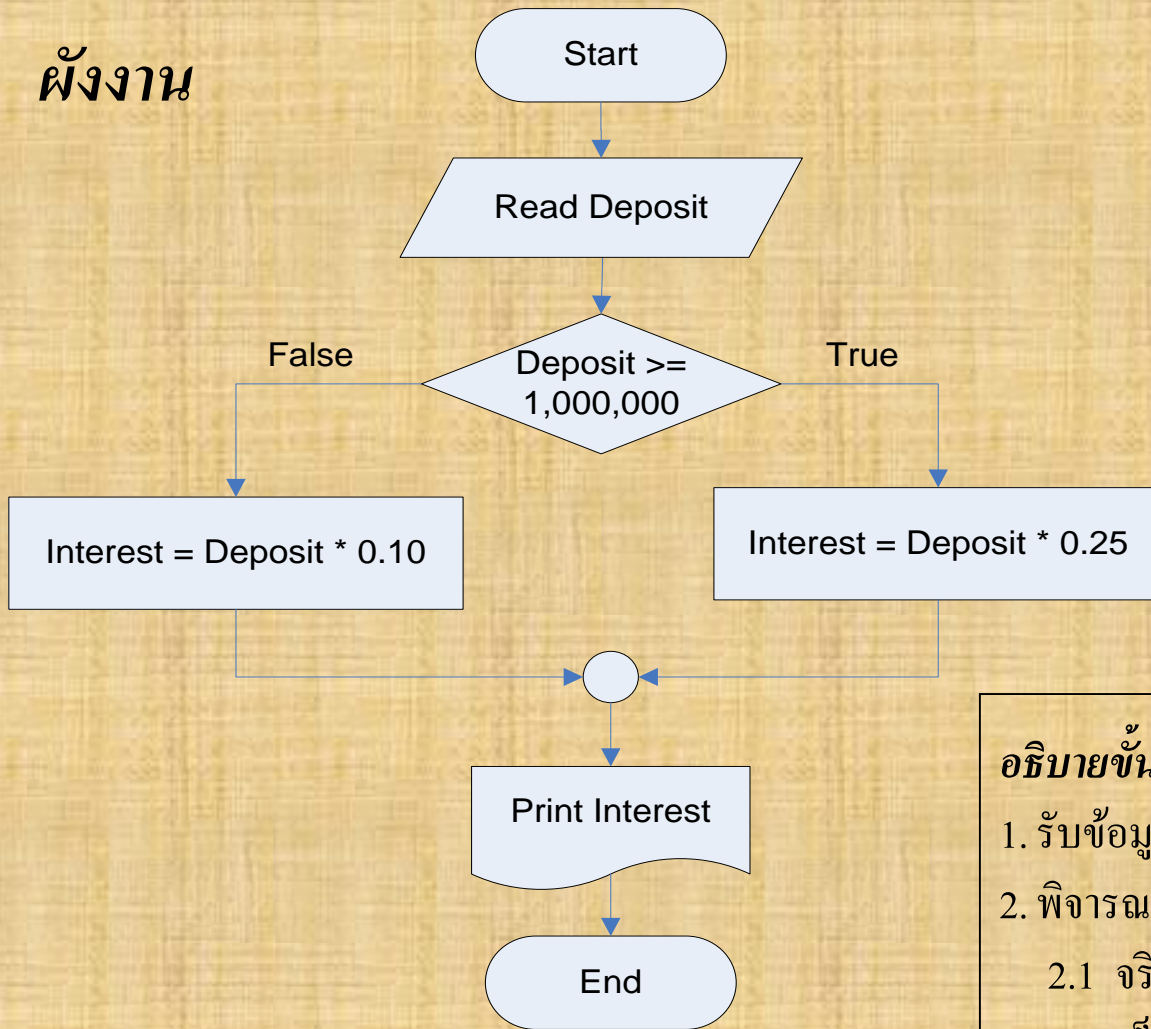
ตัวอย่าง กำหนดให้มีการรับค่าเงินฝาก การคำนวณดอกเบี้ยมี 2 อัตรา ถ้าเงินฝากตั้งแต่ 1 ล้านบาทเป็นต้นไป คิดอัตราดอกเบี้ย 2.5% แต่ถ้าเงินฝากต่ำกว่า 1 ล้านบาท คิดอัตราดอกเบี้ย 1.0% แล้วแสดงผลลัพธ์ดอกเบี้ยเงินฝากที่ได้

กำหนดตัวแปร

Deposit = เงินฝาก

Interest = ดอกเบี้ยที่ได้

ผังงาน

อธิบายขั้นตอนการทำงาน

1. รับข้อมูล **Deposit**
2. พิจารณาเงื่อนไข : ถ้า **Deposit** $\geq$ 1000000
  - 2.1 จริง : คำนวณ **Interest** = **Deposit** * 0.25
  - 2.2 เท็จ : คำนวณ **Interest** = **Deposit** * 0.10
3. แสดงผลลัพธ์ **Interest**

ผังงานการคำนวณดอกเบี้ยเงินฝาก

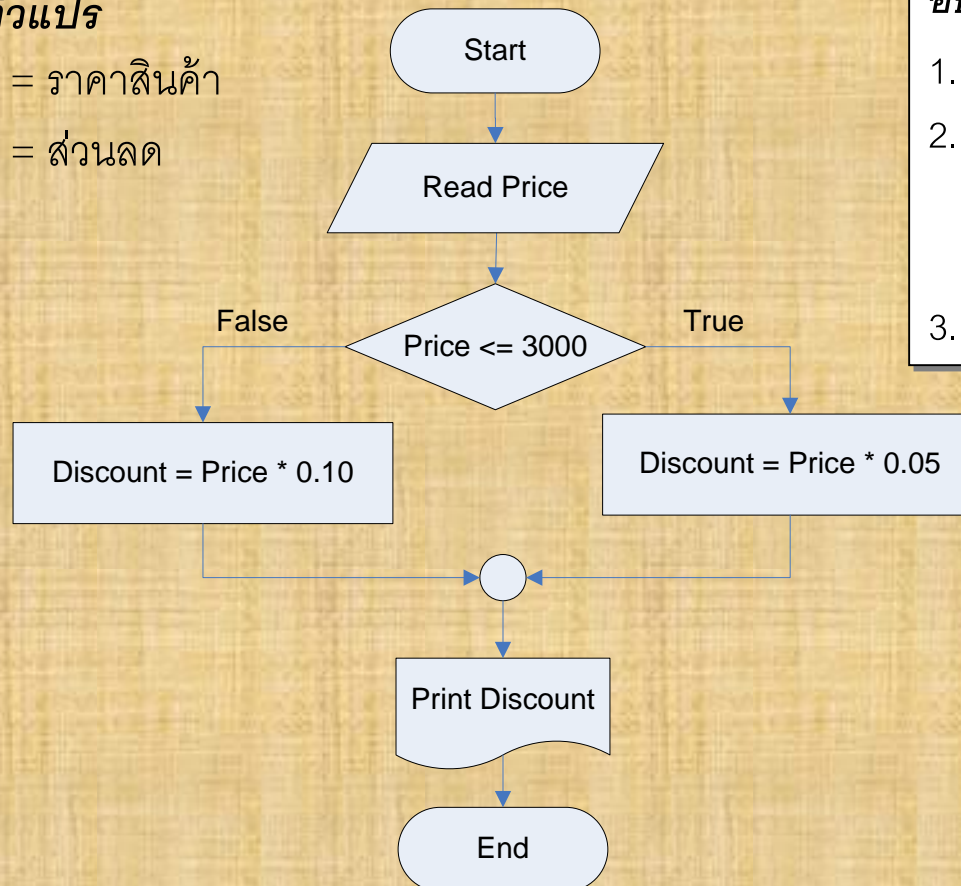
ตัวอย่าง กำหนดให้มีการรับข้อมูลราคาสินค้า แล้วคำนวณส่วนลดที่ได้รับโดยมีเงื่อนไขว่า ถ้าราคาสินค้าไม่เกิน 3,000 บาท ให้ส่วนลด 5% ถ้าราคามากกว่า 3,000 บาท ให้ส่วนลด 10% พร้อมแสดงผลลัพธ์

กำหนดตัวแปร

Price = ราคาสินค้า

Discount = ส่วนลด

ผังงาน

อธิบายขั้นตอนการทำงาน

1. รับข้อมูล Price
2. พิจารณาเงื่อนไข : ถ้า $Price \leq 3000$
  - 2.1 จริง : คำนวณ $Discount = Price * 0.05$
  - 2.2 เท็จ : คำนวณ $Discount = Price * 0.10$
3. แสดงผลลัพธ์ Discount

ตัวอย่าง กำหนดให้มีการรับค่าชั่วโมงที่ทำงาน แล้วแสดงผลลัพธ์ค่าแรงที่ได้
การคำนวณค่าแรงมีเกณฑ์ดังนี้

ทำงานไม่เกิน 3 ชั่วโมง

ค่าแรงชั่วโมงละ 50 บาท

ทำงาน 4-6 ชั่วโมง

ค่าแรงชั่วโมงละ 70 บาท

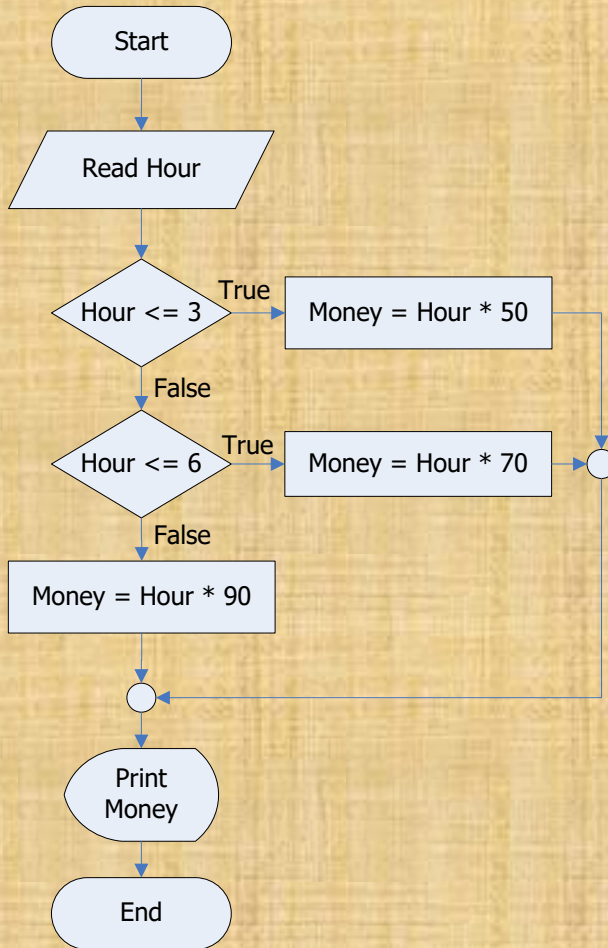
ทำงาน 7 ชั่วโมงเป็นต้นไป

ค่าแรงชั่วโมงละ 90 บาท

กำหนดตัวแปร

Hour = ชั่วโมงที่ทำงาน   Money = ค่าแรงที่ได้

ผังงาน

อธิบายขั้นตอนการทำงาน

1. รับข้อมูล Hour
2. พิจารณาเงื่อนไขที่ 1 : ถ้า $Hour \leq 3$
  - 2.1 จริง : คำนวณ $Money = Hour * 50$
  - 2.2 เท็จ : พิจารณาเงื่อนไขที่ 2 : ถ้า $Hour \leq 6$
    - 2.2.1. จริง : คำนวณ $Money = Hour * 70$
    - 2.2.2. เท็จ : คำนวณ $Money = Hour * 90$
3. แสดงผลลัพธ์ Money

ผังงานการคำนวณค่าแรง

ตัวอย่าง กำหนดให้มีการรับข้อมูลอายุและความสูง แล้วแสดงผลลัพธ์ค่าบัตรผ่านประตูสวนสนุก โดยมีเกณฑ์ในการคิดดังนี้

ตาราง 7 แสดงอายุ ความสูง และค่าบัตรผ่านประตู

อายุ	ความสูง	ค่าบัตรผ่านประตู
ไม่เกิน 12 ปี	ไม่เกิน 120 ซม.	ไม่เก็บ
	เกิน 120 ซม.	10 บาท
13 – 20 ปี	-	20 บาท
21 ปี ขึ้นไป	-	30 บาท

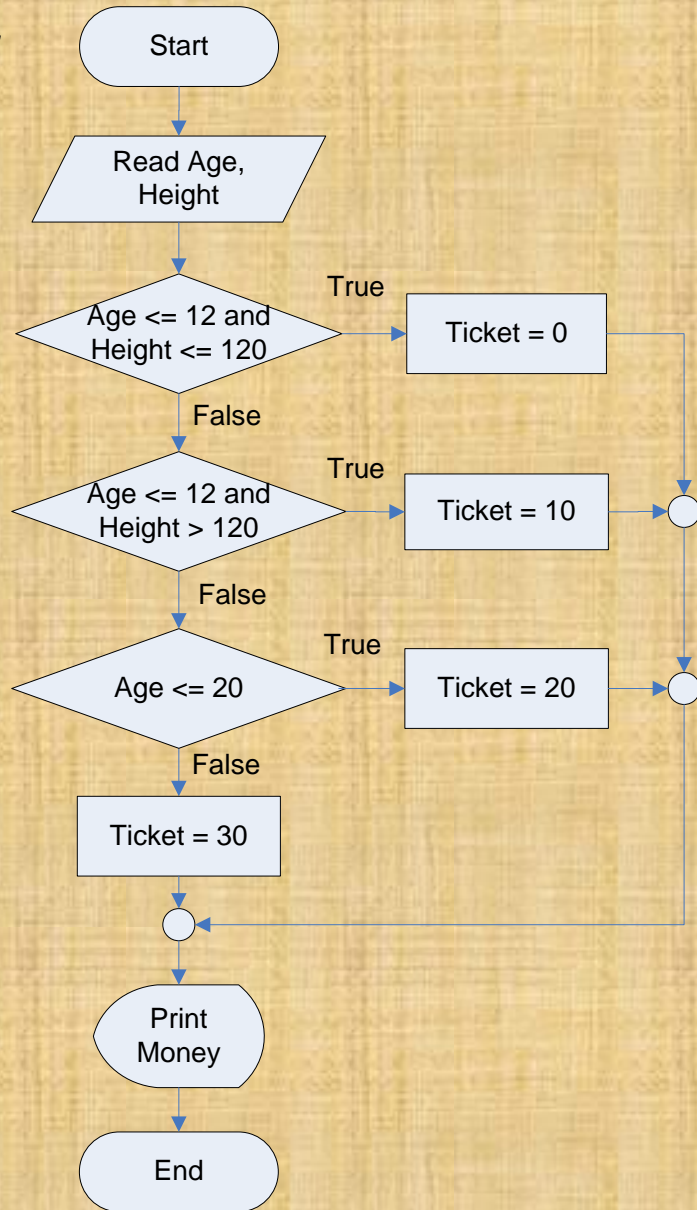
กำหนดตัวแปร

Age = อายุ

Height = ความสูง

Ticket = ค่าบัตรผ่านประตู

ผังงาน

อธิบายขั้นตอนการทำงาน

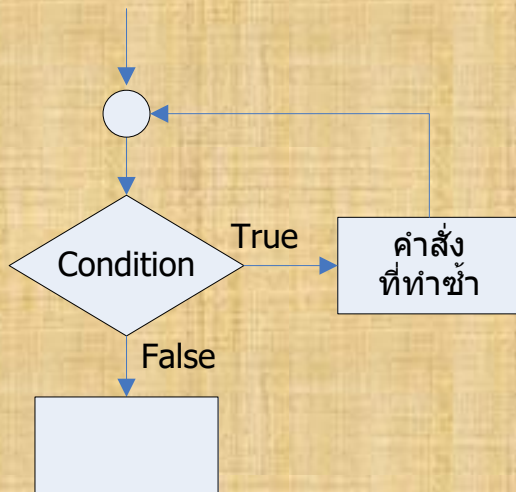
1. รับข้อมูล Age, Height
2. พิจารณาเงื่อนไขที่ 1 : ถ้า Age $\leq$ 12 และ Height $\leq$ 120
  - 2.1 จริง : Ticket = 0
  - 2.2 เท็จ : พิจารณาเงื่อนไขที่ 2 : ถ้า Age $\leq$ 12 และ Height $>$ 120
    - 2.1.1. จริง : Ticket = 10
    - 2.2.2. เท็จ : พิจารณาเงื่อนไขที่ 3 : ถ้า Age $\leq$ 20
      - 2.2.2.1. จริง : Ticket = 20
      - 2.2.2.2. เท็จ : Ticket = 30
3. แสดงผลลัพธ์ Ticket

ผังงานการคำนวณค่าบัตรผ่านประตู

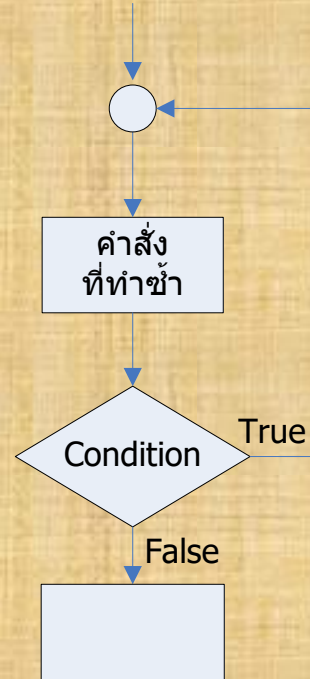
โครงสร้างของผังงาน

3. โครงสร้างแบบการทำซ้ำ (Iteration Structure)

แบบที่ 1 ทดสอบเงื่อนไขก่อนทำ

แบบที่ 2 ทำก่อนแล้วทดสอบเงื่อนไข

โครงสร้างแบบการทำซ้ำ

ตัวอย่าง กำหนดให้มีการรับข้อมูลเงินฝาก จำนวนปีที่ฝาก อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละ) แล้วแสดงเงินคงเหลือในบัญชีเมื่อครบจำนวนปีที่กำหนด (มีการคำนวณดอกเบี้ยทบต้น)

กำหนดตัวแปร

Deposit = เงินฝาก

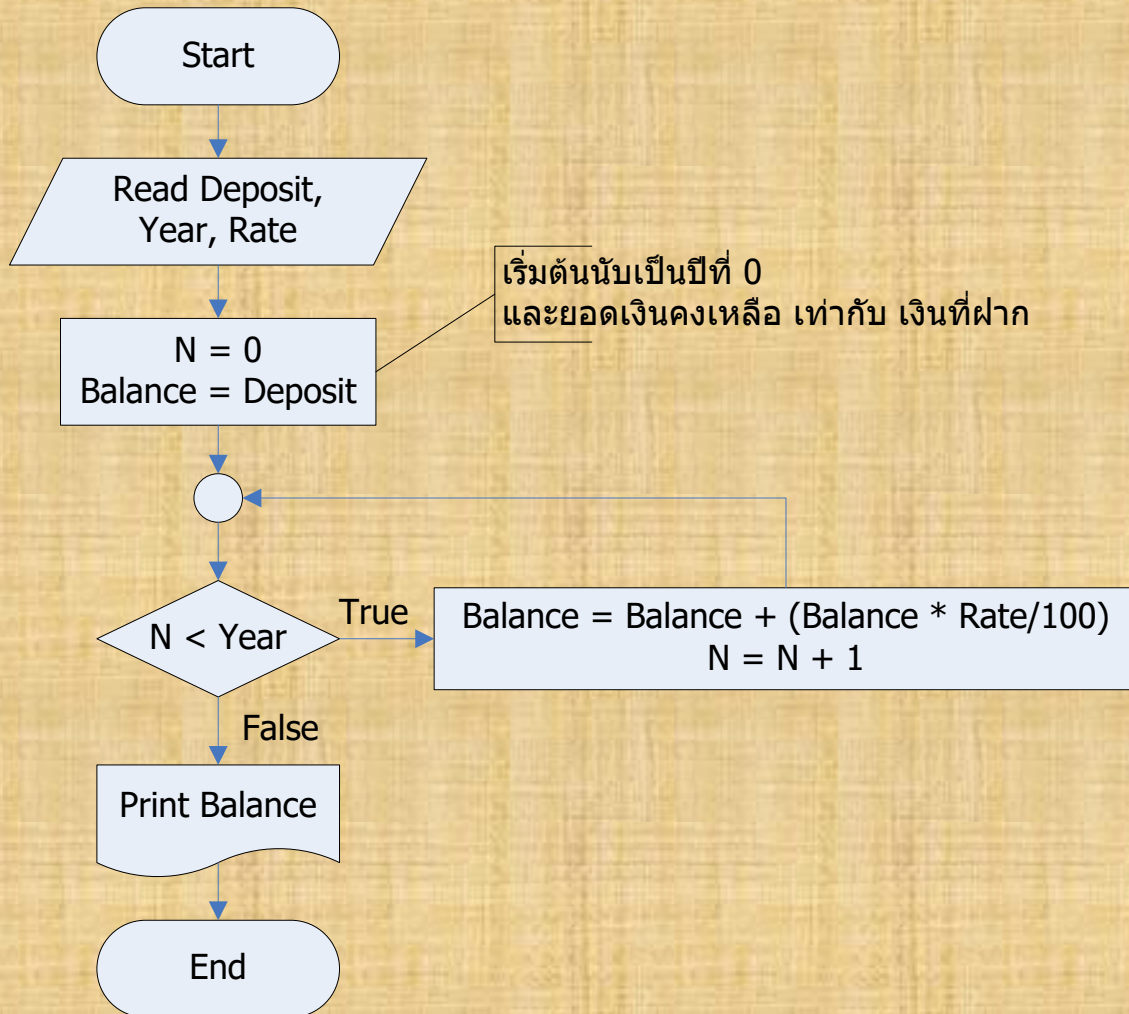
Year = จำนวนปีที่ฝาก

Rate = อัตราดอกเบี้ย

Balance = เงินคงเหลือในบัญชี

N = ตัวแปรสำหรับนับจำนวนปีที่ผ่านไป

ผังงาน

ผังงานการคำนวณเงินคงเหลือในบัญชี

อธิบายขั้นตอนการทำงาน

สมมติมีการรับค่า Deposit = 1,000

Year = 4

Rate = 3

กำหนดค่าเริ่มต้น N = 0

Balance = Deposit = 1,000

ตาราง 8 อธิบายการคำนวณเงินคงเหลือในบัญชี

N	Balance	N < Year	Balance = Balance + (Balance * Rate/100)
0	1,000	True	Balance = 1,000 + (1,000 * 3/100) = 1,030
1	1,030	True	Balance = 1,030 + (1,030 * 3/100) = 1,060.9
2	1,060.9	True	Balance = 1,060.9 + (1,060.9 * 3/100) = 1,092.73
3	1,092.73	True	Balance = 1,092.73 + (1,092.73 * 3/100) = 1,125.51
4	1,125.51	False	สิ้นสุดการทำซ้ำ

ตัวอย่าง กำหนดให้มีการรับข้อมูลคะแนนสอบของนักเรียน 10 คน

แล้วคำนวณคะแนนรวมและคะแนนเฉลี่ยพร้อมทั้งแสดงผลลัพธ์

กำหนดตัวแปร

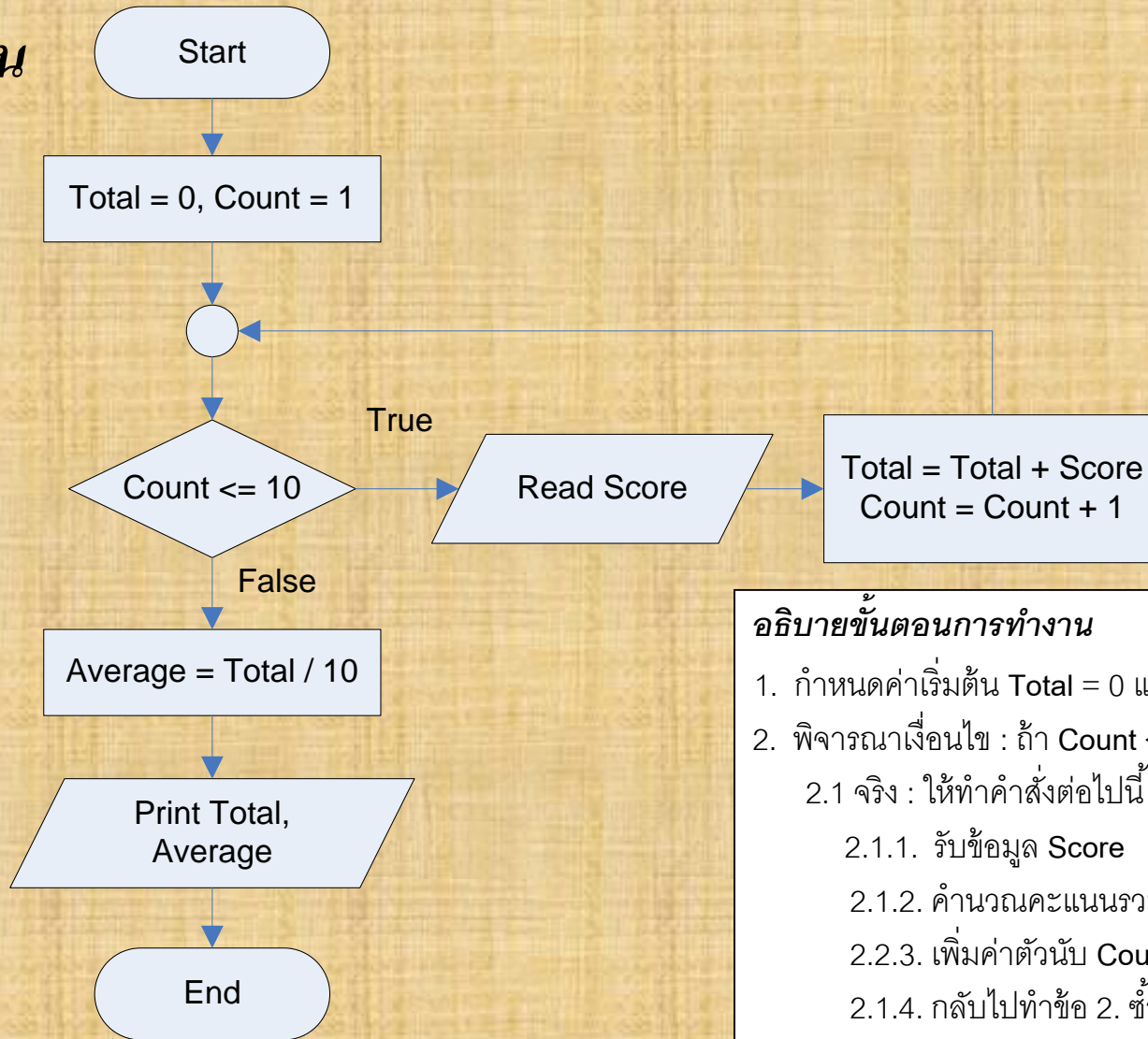
Score = คะแนนสอบ

Total = คะแนนรวม

Average = คะแนนเฉลี่ย

Count = ตัวนับลำดับที่ของนักเรียน

ผังงาน

อธิบายขั้นตอนการทำงาน

1. กำหนดค่าเริ่มต้น $Total = 0$ และ $Count = 1$
2. พิจารณาเงื่อนไข : ถ้า $Count \leq 10$
  - 2.1 จริง : ให้ทำคำสั่งต่อไปนี้
    - 2.1.1. รับข้อมูล Score
    - 2.1.2. คำนวณคะแนนรวม $Total = Total + Score$
    - 2.1.3. เพิ่มค่าตัวนับ $Count = Count + 1$
    - 2.1.4. กลับไปทำข้อ 2. ซ้ำ
  - 2.2 เท็จ : ออกไปทำข้อ 3.
3. คำนวณ $Average = Total / 10$
4. แสดงผลลัพธ์ $Total$ และ $Average$

ผังงานการคำนวณคะแนนรวมและคะแนนเฉลี่ยของนักเรียน 10 คน

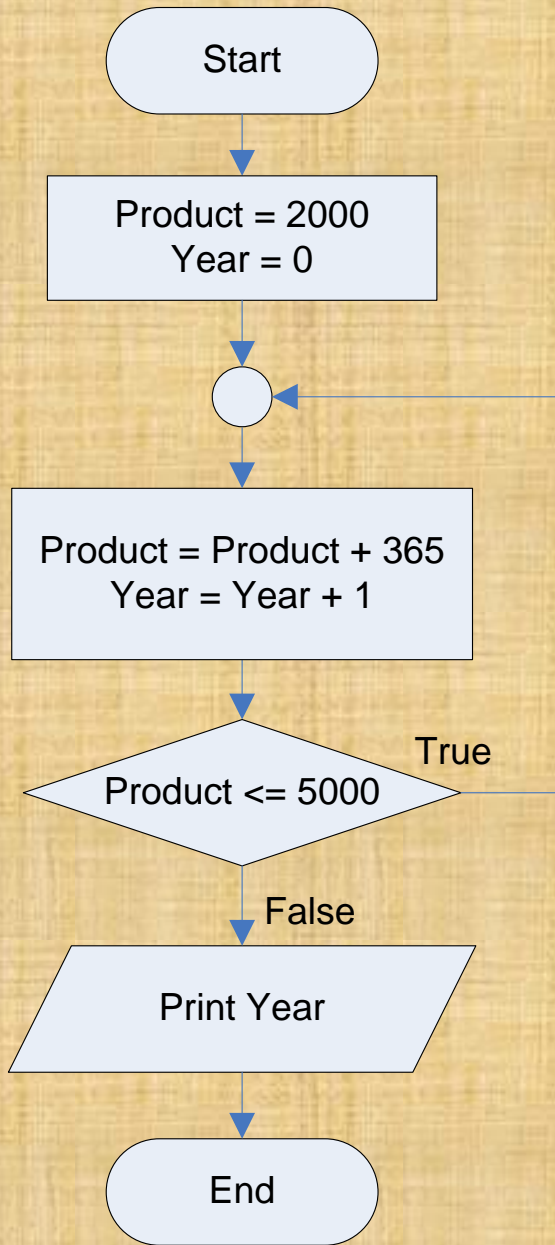
ตัวอย่าง บริษัท สยามมั่งคั่ง จำกัด ผลิตสินค้าส่งออกได้ 2,000 ชิ้นต่อปี ในแต่ละปีมีกำลังการผลิตเพิ่มขึ้นปีละ 365 ชิ้น ให้คำนวณและแสดงผลลัพธ์ว่าใช้เวลากี่ปีบริษัท สยามมั่งคั่ง จำกัด จึงจะผลิตสินค้าส่งออกได้มากกว่า 5,000 ชิ้นต่อปี

กำหนดตัวแปร

Product = จำนวนสินค้าที่ผลิตส่งออก

Year = นับจำนวนปี

ผังงาน

อธิบายขั้นตอนการทำงาน

1. กำหนดค่าเริ่มต้น Product = 2000 และ Year = 0
2. ให้ทำคำสั่งต่อไปนี้
  - 2.1 คำนวณ Product = Product + 365
  - 2.2 นับจำนวนปีเพิ่มขึ้น Year = Year + 1
  - 2.3 พิจารณาเงื่อนไข : ถ้า Product <= 5000
    - 2.3.1. จริง : กลับไปทำข้อ 2. ซ้ำ
    - 2.3.2. เท็จ : ออกไปทำข้อ 3.
3. แสดงผลลัพธ์ Year

ผังงานการคำนวณจำนวนปี

ตัวอย่าง กำหนดให้มีการรับข้อมูลความสูงของนักเรียนในห้องเรียนแห่งหนึ่ง โดยกำหนดให้ป้อนข้อมูลได้เรื่อยๆ จนกว่าจะป้อนความสูงเป็น 0 จึงสิ้นสุดการป้อนข้อมูล แล้วแสดงความถี่ของจำนวนนักเรียนที่มีความสูงอยู่ในช่วงต่างๆ พร้อมทั้งแสดงผลลัพธ์

กำหนดตัวแปร

Height = ความสูง

Count1 = ความถี่ของนักเรียนที่มีความสูงน้อยกว่าหรือเท่ากับ 149 ซม.

Count2 = ความถี่ของนักเรียนที่มีความสูงในช่วง 150 - 159 ซม.

Count3 = ความถี่ของนักเรียนที่มีความสูงในช่วง 160 - 169 ซม.

Count4 = ความถี่ของนักเรียนที่มีความสูงในช่วง 170 - 179 ซม.

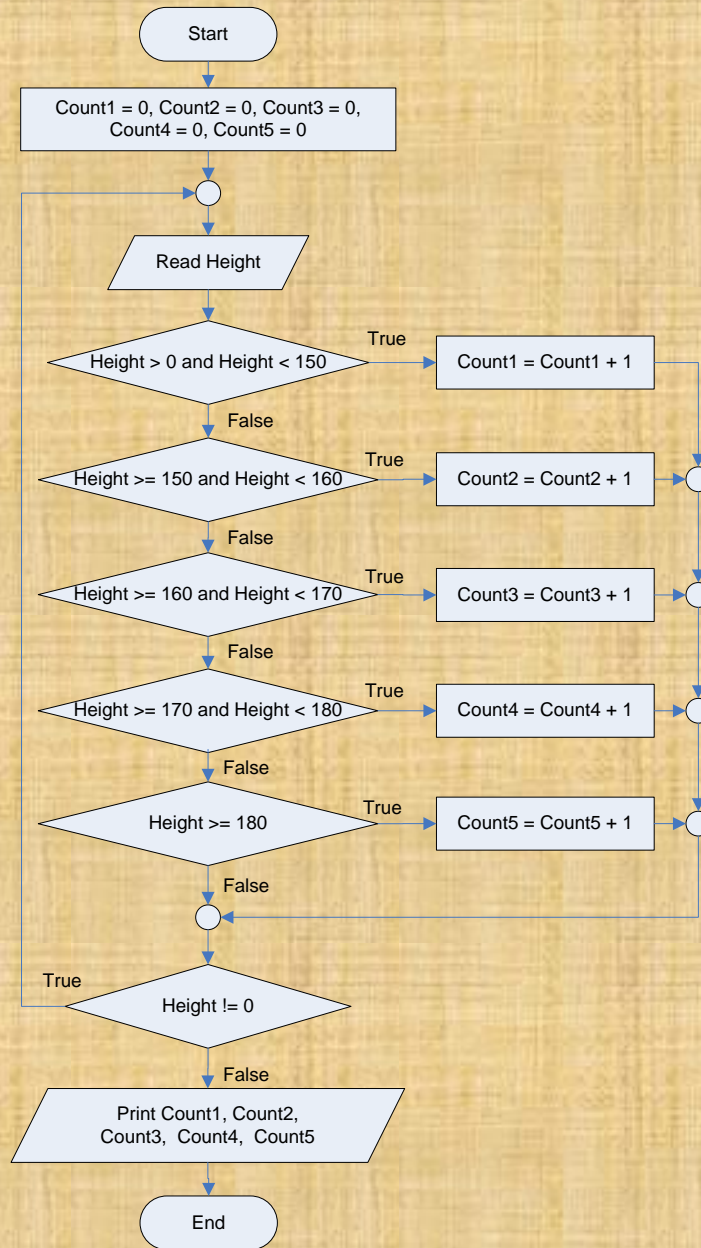
Count5 = ความถี่ของนักเรียนที่มีความสูง 180 ซม. ขึ้นไป

อธิบายขั้นตอนการทำงาน

1. กำหนดค่าเริ่มต้น Count1, Count2, Count3, Count4, Count5
2. ทำคำสั่งต่อไปนี้
  - 2.1 รับข้อมูล Height
  - 2.2 พิจารณาเงื่อนไขที่ 1 : ถ้า Height > 0 และ Height < 150
    - 2.2.1. จริง : คำนวณ Count1 = Count1 + 1
    - 2.2.2. เท็จ : พิจารณาเงื่อนไขที่ 2 : ถ้า Height >= 150 และ Height < 160
      - 2.2.2.1. จริง : คำนวณ Count2 = Count2 + 1
      - 2.2.2.2. เท็จ : พิจารณาเงื่อนไขที่ 3 : ถ้า Height >= 160 และ Height < 170
        - 2.2.2.2.1. จริง : คำนวณ Count3 = Count3 + 1
        - 2.2.2.2.2. เท็จ : พิจารณาเงื่อนไขที่ 4 : ถ้า Height >= 170 และ Height < 180
          - 2.2.2.2.2.1. จริง : คำนวณ Count4 = Count4 + 1
          - 2.2.2.2.2.2. เท็จ : พิจารณาเงื่อนไขที่ 4 : ถ้า Height >= 180
            - 2.2.2.2.2.2.1. จริง : คำนวณ Count5 = Count5 + 1
  - 2.3 พิจารณาเงื่อนไข : ถ้า Height ไม่เท่ากับ 0
    - 2.3.1. จริง : กลับไปทำข้อ 2. ซ้ำ
    - 2.3.2. เท็จ : ออกไปทำข้อ 3.
3. แสดงผลลัพธ์ Count1, Count2, Count3, Count4, Count5

ผังงาน

ผังงานการคำนวณความถี่ของนักเรียนที่มีความสูงในช่วงต่างๆ